

1. ΣΟΥΗΔΙΑ

1.1. Λίγα λόγια για τη χώρα

Η Σουηδία από άποψη έκτασης είναι η τρίτη μεγαλύτερη χώρα στην δυτική Ευρώπη. Η μισή της έκταση καλύπτεται από δάση και περίπου 100.000 λίμνες. Έχει πληθυσμό περίπου 9.000.000 κατοίκους, το 85% των οποίων ζουν στο νότιο τμήμα της χώρας και περίπου 1.500.000 από αυτούς ζουν στην πρωτεύουσα, τη Στοκχόλμη. Τις τελευταίες δεκαετίες η Σουηδία εξελίχθηκε σε μια πολυπολιτισμική κοινωνία με πολλούς μετανάστες και πρόσφυγες από διάφορες χώρες του κόσμου. Περίπου 1.500.000 κάτοικοι της Σουηδίας έχουν γεννηθεί σε άλλη χώρα ή έχουν γονείς που γεννήθηκαν σε άλλη χώρα. Η Σουηδία είναι μέλος της Ε.Ε. από το 1995 και έχει υπογράψει την Συνθήκη Schengen, δεν είναι όμως μέλος της ζώνης του ΕΥΡΩ. Το επίσημο νόμισμα στην Σουηδία είναι η Σουηδική Κορόνα (plural kronor SEK). Η ισοτιμία της κορόνας με το Ευρώ είναι περίπου 1 SEK = 0,12 €.

Τα σουηδικά είναι η εθνική γλώσσα. Σε ορισμένες εταιρίες όμως αρκούν σε κάποιον εργαζόμενο μόνο τα αγγλικά. Τα αγγλικά γενικώς είναι κατανοητά και ομιλούνται στη συνήθη κοινωνική ζωή.

Επίσημη πληροφόρηση σχετικά με την Σουηδία (ιστορία, οικονομία, πολιτική, εκπαίδευση κ.α.) μπορεί κάποιος να βρει:

- Στο Σουηδικό Ινστιτούτο (Svenska Institutet - www.si.se).
- Στην πύλη www.sweden.se σε διάφορες γλώσσες.
- Στην πύλη www.wvlink.se πληροφορίες σχετικά με Σουηδικές εταιρίες και δημόσιες αρχές.
- Στην ιστοσελίδα της Σουηδικής δημόσιας στατιστικής υπηρεσίας www.scb.se/eng/ σχετικά με επίσημες στατιστικές.
- Στην ιστοσελίδα www.sna.se/gazetteer.html υπάρχουν χάρτες της Σουηδίας

Πηγές

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV) <http://www.ams.se/>

1.2. Συνθήκες και ποιότητα ζωής

• **κόστος ζωής**

Σύμφωνα με στοιχεία του ΟΟΣΑ, οι δαπάνες διαβίωσης στη Σουηδία είναι πολύ υψηλότερες από τις περισσότερες χώρες της δυτικής Ευρώπης, με εξαίρεση τη Δανία και τη Νορβηγία. Η στέγαση, τα οινόπνευματώδη ποτά, ο καπνός και σε κάποιο βαθμό οι τροφές χαρακτηρίζονται ως ιδιαίτερα ακριβά είδη.

Γενικά ένας εργαζόμενος στη Σουηδία θα πρέπει να συνυπολογίζει στο συνολικό κόστος ζωής το κόστος της κατοικίας, διατροφής, ενέργειας, ένδυσης, μετακίνησης, αναψυχής.

Ο υπολογισμός ενός μέσου κόστους ζωής για κάποιον που ζει στη Σουηδία είναι ιδιαίτερα δύσκολος και οποιαδήποτε προσέγγιση περιλαμβάνει μεγάλο περιθώριο λάθους. Επομένως, οι τιμές που αναφέρονται πιο κάτω είναι ενδεικτικές:

Το ετήσιο μέσο ενοίκιο για διαμέρισμα στη Σουηδία είναι περίπου 76€ ανά τετραγωνικό μέτρο (Ιανουάριος 1994). Αυτό σημαίνει ότι το μέσο ενοίκιο για διαμέρισμα τριών δωματίων με κουζίνα (75 τετραγωνικά μέτρα) ανέρχεται σε 480€ το μήνα. Στην περιφέρεια του δήμου της Στοκχόλμης το μέσο ενοίκιο είναι ελαφρώς υψηλότερο.

Οι τιμές μερικών προϊόντων στην Σουηδία είναι κατά προσέγγιση ίσες με:

Γάλα: 1€/litre

Ψωμί: 1,2€-2,4€

Μαργαρίνη: 2,4€ /500g

Τυρί: 6€/kg

Χοιρινό κρέας: 6-12€/kg

Κότα: SEK 3,6-6€/kg

Αυγά: 0,24€

Τσιγάρα: 4,26€/πακέτο

Στα περισσότερα εστιατόρια ή bars η μπύρα κοστίζει EUR 4-5, ένα ποτήρι κρασί κοστίζει λίγο πιο πολύ. Ένα δείπνο σε εστιατόριο κοστίζει περίπου SEK 100-150 (EUR 10-15) χωρίς ποτό.

Πρέπει να σημειωθεί ότι εάν η αμοιβή κάποιου εργαζόμενου καταβάλλεται σε ισχυρότερο νόμισμα από την σουηδική κορώνα SEK, αυτό διαφοροποιεί ουσιαστικά την οικονομική του κατάσταση.

Πηγές

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/el/se/01073.htm>

http://www.sweden.se/templates/SISCommonPage_4967.asp

http://www.kth.se/eng/education/useful_information/sweden/

http://www.sweden.se/templates/SISArticle_5022.asp

• **εξεύρεση στέγης**

Κάποιος που αναζητεί κατοικία στην Σουηδία μπορεί να διαλέξει μεταξύ του να νοικιάσει κάποια κατοικία ή να αποκτήσει κάποιο σπίτι ή διαμέρισμα είτε αγοράζοντάς το, είτε με κάποια μορφή μακροχρόνιας μίσθωσης. Εάν κάποιος όμως έχει σκοπό να εργαστεί προσωρινά στη Σουηδία μπορεί να σκεφτεί και τη δυνατότητα της υπενοικίασης κάποιας επιπλωμένης κατοικίας. Στην προσπάθεια για εξεύρεση της κατάλληλης για αυτόν κατοικίας μπορούν να

βοηθήσουν διάφορες ιστοσελίδες, όπως η ιστοσελίδα του Συνδέσμου των Δήμων της Σουηδίας (Swedish Association of Local Authorities) www.svekom.se. Μέσω αυτής της ιστοσελίδας μπορεί κάποιος να συνδεθεί με τους δικτυακούς τόπους των τοπικών Δημοτικών στεγαστικών επιχειρήσεων.

Χρήσιμες μπορούν να φανούν και οι ιστοσελίδες των τοπικών εφημερίδων που εκδίδονται στην Σουηδία.

Σχετικοί δικτυακοί τόποι

The Swedish Association of Active Real Estate Brokers: www.fmf.se, www.hemnet.se

Χρυσός Οδηγός (Yellow pages) στο διαδίκτυο: www.gulasidorna.se

Εφημερίδες:

Dagens Nyheter, www.dn.se

Svenska Dagbladet www.svd.se

Sydsvenska Dagbladet www.sds.se

Göteborgsposten www.gp.se

Dagens Industri www.di.se

Västerbottens Folkblad www.folkbladet.nu

Πηγές

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV)

<http://www.ams.se/>

<http://www.sweden.se/>

- **εκμάθηση γλώσσας**

Στη Σουηδία στα πλαίσια του εκπαιδευτικού συστήματος προσφέρεται η δυνατότητα στους μετανάστες και στις οικογένειές τους να μάθουν τη σουηδική γλώσσα.

Η εκπαίδευση ενηλίκων στη Σουηδία έχει μεγάλη παράδοση και παρέχεται σε πολλές και διαφορετικές μορφές σε εθνικό ή τοπικό επίπεδο και προσφέρει προγράμματα υποχρεωτικής εκπαίδευσης, ανώτερης δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, επαγγελματική κατάρτισης, λαϊκό πανεπιστήμιο και επιπλέον εξειδικευμένα προγράμματα για διάφορες κατηγορίες πληθυσμού.

Στο πλαίσιο του κρατικού εκπαιδευτικού συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων υπάρχουν τα δημοτικά προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων ("grundvux" και "komvux") Η διδασκαλία είναι δωρεάν, αν και υπάρχουν κάποιες δαπάνες για διδακτικό υλικό. Η εκπαίδευση αυτή αντιστοιχεί στην υποχρεωτική εκπαίδευση και στην ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και περιλαμβάνει και ορισμένα επιπλέον προγράμματα, όπως π.χ. τα προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων. Ένα τέτοιο πρόγραμμα εκπαίδευσης ενηλίκων είναι το «Σουηδικά για μετανάστες» (Swedish for immigrants -sfi), το οποίο παρέχεται από τους δήμους και βοηθά τους μετανάστες να μάθουν τη γλώσσα της χώρας.

Για περισσότερες πληροφορίες γύρω από τα δημοτικά προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων και το πρόγραμμα «Σουηδικά για μετανάστες» μπορεί κάποιος να απευθυνθεί σε 286 δήμους και κοινότητες της Σουηδίας. Στη Σουηδία επιπλέον υπάρχουν δύο

εθνικά σχολεία εκπαίδευσης εξ αποστάσεως για ενήλικους, ένα στην πόλη Norrköping και ένα στην πόλη Hälsösand. Τα σχολεία αυτά προσφέρουν προγράμματα εκπαίδευσης για όσους δεν μπορούν να βρουν στην περιοχή τους το κατάλληλο πρόγραμμα εκπαίδευσης ενηλίκων ή προτιμούν απλά την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.

Πηγές

The Swedish National Agency for Education: <http://www.skolverket.se/english/system/adult.shtml>

Swedish Migration Board: <http://www.migrationsverket.se/english.html>

Estia Web Site:

Information about educational systems, professions, labour market:

<http://www.estia.educ.goteborg.se/sv-estia/edu/adu.html>

<http://www.estia.educ.goteborg.se/sv-estia/edu/national.html>

- **εκπαίδευση για τα παιδιά**

- α) Υποχρεωτική εκπαίδευση:

- Πρωτοβάθμια και πρώτος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Στη Σουηδία η υποχρεωτική εκπαίδευση έχει τη μορφή βασικής εκπαίδευσης για παιδιά από 7 έως 16 ετών. Ωστόσο, τα παιδιά έχουν το δικαίωμα να αρχίσουν το σχολείο έξι χρονών, εφόσον το επιθυμούν οι γονείς και οι κοινότητες έχουν τη δυνατότητα να τους προσφέρουν αυτή την ευκαιρία. Η παρακολούθηση δεν είναι υποχρεωτική για το παιδί. Το σχολικό έτος αρχίζει τον Αύγουστο και τελειώνει τον Ιούνιο και χωρίζεται σε δύο περιόδους. Σύμφωνα με το νόμο για την εκπαίδευση, η σχολική φοίτηση είναι υποχρεωτική για όλα τα παιδιά που κατοικούν στη Σουηδία. Ολόκληρη η υποχρεωτική σχολική φοίτηση είναι μικτή (αρρένων και θηλέων) και παρέχεται δωρεάν. Η προσχολική τάξη είναι επίσης δωρεάν μέχρι 15 ώρες την εβδομάδα ή μέχρι 525 ώρες ανά έτος.

Οι κοινότητες υποχρεούνται να παρέχουν δωρεάν στους μαθητές όλο το απαραίτητο υλικό για τη σχολική εργασία, ιδίως τα βιβλία, καθώς και τη μεταφορά προς το σχολείο. Οι μαθητές δεν έχουν δικαίωμα δωρεάν μεταφοράς εάν επιλέξουν σχολείο διαφορετικό από αυτό που βρίσκεται στην κοινότητά τους. Στα παιδιά πρέπει επίσης να παρέχονται δωρεάν γεύματα.

Στο τέλος της σχολικής φοίτησης χορηγείται απολυτήριο. Το απολυτήριο χορηγείται στο τέλος της υποχρεωτικής σχολικής φοίτησης ή νωρίτερα αν ο μαθητής συμπληρώσει με επιτυχία το ένατο σχολικό έτος.

Εκτός από τη δωρεάν παροχή εκπαιδευτικού υλικού και μεταφοράς, όλα τα παιδιά στη Σουηδία δικαιούνται ένα γενικό επίδομα τέκνου έως την ηλικία των 16 ετών, συμπεριλαμβανομένου και του πρώτου τριμήνου του έτους κατά το οποίο συμπληρώνουν το 16^ο έτος της ηλικίας. Στη συνέχεια υπάρχει ένα εκπαιδευτικό επίδομα, το οποίο καλύπτει τους μήνες εκείνους κατά τους οποίους ο μαθητής παραμένει στην υποχρεωτική σχολική εκπαίδευση μετά την ηλικία των 16 ετών.

β) Μετά-υποχρεωτική εκπαίδευση: Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

Ο δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης καλύπτει την εκπαίδευση για μαθητές από 16 έως 19 ετών. Τα σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης μπορεί να υπάγονται σε κοινότητες, δημοτικά συμβούλια ή ιδιωτικούς φορείς. Στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης όλη η εκπαίδευση είναι οργανωμένη με βάση 16 διαφορετικά εθνικά προγράμματα. Όλα τα προγράμματα του δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης περιλαμβάνουν τα ίδια οκτώ βασικά μαθήματα.

Σύμφωνα με το νόμο για την εκπαίδευση, όλοι οι νέοι που έχουν τελειώσει την υποχρεωτική εκπαίδευση μπορούν να εγγραφούν σε σχολείο δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Το δικαίωμα αυτό είναι περιορισμένο, υπό την έννοια ότι η φοίτηση πρέπει να αρχίσει το αργότερο το πρώτο εξάμηνο του ημερολογιακού έτους κατά το οποίο ο μαθητής συμπληρώνει το 20^ο έτος ηλικίας. Για την παρακολούθηση ενός εθνικού προγράμματος, όπως ορίζεται από τη μεταρρύθμιση του 1992, οι μαθητές επιλέγουν ποιο πρόγραμμα επιθυμούν να ακολουθήσουν και, εφόσον δεν παρέχεται από την κοινότητά τους, έχουν το δικαίωμα να υποβάλλουν αίτηση σε άλλη τοπική αρχή.

Η φοίτηση στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης είναι δωρεάν. Ενισχύεται περισσότερο η διδασκαλία των σουηδικών και των αγγλικών και προωθείται η δίγλωσση εκπαίδευση (αν μια ξένη γλώσσα, η οποία μπορεί να είναι η μητρική γλώσσα του μαθητή, χρησιμοποιείται ως η γλώσσα διδασκαλίας για ορισμένα μαθήματα) η οποία σήμερα παρέχεται από περιορισμένο αριθμό σχολείων. Η μητρική γλώσσα μπορεί να διδαχθεί ως ατομική επιλογή, στο πλαίσιο εκτεταμένου προγράμματος ή να αντικαταστήσει τη διδασκαλία σε μια άλλη γλώσσα. Ως εκ τούτου, οι μαθητές που είναι μέλη οικογενειών διακινούμενων εργαζομένων έχουν το δικαίωμα να διδαχθούν σουηδικά ως δεύτερη γλώσσα αντί των σουηδικών ως κύριου μαθήματος, εάν το επιθυμούν.

Στο νέο σύστημα του δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης που βασίζεται στα μαθήματα, οι μαθητές βαθμολογούνται στο τέλος του σχολικού έτους. Οι μαθητές χρειάζεται να επαναλάβουν μόνο τα μαθήματα στα οποία έχουν αποτύχει· εντούτοις, υπάρχει το ενδεχόμενο επανάληψης ολόκληρου του σχολικού έτους. Το τελικό πιστοποιητικό σπουδών βασίζεται στους βαθμούς των μαθημάτων που έχουν λάβει οι μαθητές κατά τη διάρκεια του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης.

Για τους μαθητές του δεύτερου κύκλου της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης υπάρχει, εκτός από το γενικό επίδομα σπουδών, ένα επιπλέον συμπλήρωμα σε συνάρτηση με τις ανάγκες, με στόχο τη διεύρυνση της εισόδου στο δεύτερο κύκλο δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και επίδομα διατροφής και στέγης για την εξουδετέρωση γεωγραφικών εμποδίων. Η κοινότητα είναι υπεύθυνη για τη μεταφορά, τη διατροφή και τη στέγαση μαθητών που τα έχουν ανάγκη για να ολοκληρώσουν τη φοίτησή τους. Αν ο μαθητής γίνει δεκτός σε σχολείο το οποίο ανήκει σε άλλη κοινότητα, η τελευταία πρέπει

να αναλάβει τα σχολικά έξοδα σε περίπτωση που το επιλεγμένο πρόγραμμα δεν προσφέρεται στη δική του κοινότητα.

γ) Πανεπιστημιακή και μη πανεπιστημιακή τριτοβάθμια εκπαίδευση

Η τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία διαιρείται σε προπτυχιακές σπουδές, μεταπτυχιακές σπουδές και έρευνα. Υπάρχουν 39 κρατικά πανεπιστήμια και ινστιτούτα ανώτατης εκπαίδευσης. Οι πανεπιστημιακές σπουδές διαρκούν 2 έτη για το δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης, 3 έτη για το πτυχίο και 4 έτη για μεταπτυχιακό τίτλο σπουδών. Οι επαγγελματικές σπουδές σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης διαρκούν από 2 έως 5 1/2 έτη. Διάφορα προγράμματα περιλαμβάνουν πρακτική εξάσκηση σε συναφή βιομηχανικό ή δημόσιο κλάδο.

Οι προϋποθέσεις εισαγωγής στην τριτοβάθμια εκπαίδευση καθορίζονται σε τοπικό επίπεδο για κάθε πανεπιστήμιο. Οι προϋποθέσεις ποικίλλουν ανάλογα με τον εκπαιδευτικό τομέα. Οι υποψήφιοι μπορούν να εισαχθούν στην τριτοβάθμια εκπαίδευση εάν έχουν ολοκληρώσει ένα τριετές εθνικό πρόγραμμα σε σχολείο δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης ή ισοδύναμη σουηδική ή αλλοδαπή εκπαίδευση, ή εάν έχουν αποκτήσει ισοδύναμες γνώσεις μέσω άλλων δραστηριοτήτων. Οι τίτλοι σπουδών της αλλοδαπής που είναι ισότιμοι με αυτούς που έχουν αποκτηθεί σε σχολείο δεύτερου κύκλου δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης αναγνωρίζονται ως τίτλοι σπουδών για την εισαγωγή στην τριτοβάθμια εκπαίδευση. Όλοι οι υποψήφιοι πρέπει να έχουν πολύ καλή γνώση των αγγλικών.

Η ευθύνη για την εισαγωγή και την επιλογή των σπουδαστών ανήκει στα ίδια τα ιδρύματα. Μέσα σε ένα γενικά διαμορφωμένο πλαίσιο μπορούν να αποφασίζουν ποια κριτήρια επιλογής θα χρησιμοποιούνται για την εισαγωγή στις σχολές τους και το κατά πόσον η διαδικασία επιλογής θα διεξάγεται σε τοπικό επίπεδο ή μέσω της κεντρικής υπηρεσίας που παρέχεται από το Εθνικό Κέντρο για την Τριτοβάθμια Εκπαίδευση.

Οι υποψήφιοι των οποίων η μητρική γλώσσα δεν είναι μία από τις σκανδιναβικές γλώσσες πρέπει να έχουν την απαιτούμενη γνώση σουηδικών, η οποία έχει αποκτηθεί, π.χ., μέσω ενός ετήσιου κύκλου προπαρασκευαστικών μαθημάτων. Όλη η δημόσια τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία είναι δωρεάν.

Υπάρχουν δύο είδη διπλωμάτων: γενικά και επαγγελματικά. Τα 52 επαγγελματικά διπλώματα (Yrksexamen) χορηγούνται εφόσον έχουν ολοκληρωθεί προγράμματα σπουδών ποικίλης διάρκειας (από 2 έως 5 1/2 χρόνια) και αφορούν κυρίως επαγγέλματα που απαιτούν επίσημη έγκριση και εγγραφή σε μητρώο, π.χ. ιατρική. Τα τρία γενικά διπλώματα είναι:

- Δίπλωμα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης (Högskoleexamen) με ειδίκευση που αποφασίζεται από το πανεπιστήμιο ή το πανεπιστημιακό κολέγιο (2 έτη σπουδών),

- - πτυχίο (Kandidatexamen, 3 έτη σπουδών)
- - μεταπτυχιακός τίτλος σπουδών (Magisterexamen, 4 έτη σπουδών).

Οικονομική συνδρομή χορηγείται σε σπουδαστές που παρακολουθούν εκπαιδευτικά προγράμματα εγκεκριμένα από το κράτος· συνίσταται σε δύο μέρη, μια υποτροφία και ένα δεύτερο μέρος που είναι ένα ανταποδοσίμο δάνειο. Οι σπουδαστές δικαιούνται οικονομικής συνδρομής είτε φοιτούν κανονικά και με πλήρες πρόγραμμα, είτε με μειωμένο πρόγραμμα, αλλά το μειωμένο πρόγραμμα πρέπει να αντιστοιχεί τουλάχιστον στο ήμισυ του πλήρους προγράμματος.

Σχετικοί δικτυακοί τόποι:

The Swedish agency for school improvement: <http://www.skolwww.artisan.se>

The Swedish National Agency for Education: www.skolverket.se

Swedish Institute: www.si.se

The website of the Swedish Ministry of Education: utbildning.regeringen.se/inenglish/index.htm

The National Agency for Higher Education: www.eng.hsv.se

Πηγές

Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):

<http://www.ams.se/>

<http://www.sweden.se/>

The website of the Swedish Ministry of Education: <http://utbildning.regeringen.se>

1.3. Συνθήκες εργασίας

- **Τρόποι εξεύρεσης εργασίας**

Κάποιος που αναζητεί εργασία σε συγκεκριμένο αντικείμενο στη Σουηδία διαθέτει μέσα παρόμοια με αυτά που υπάρχουν στα περισσότερα κράτη μέλη της Ένωσης. Μπορεί να υποβάλει απευθείας υποψηφιότητα σε επιχειρήσεις ή οργανισμούς που τον ενδιαφέρουν. Μπορεί επίσης να απαντήσει σε προσφορές εργασίας που δημοσιεύονται στον τύπο της Σουηδίας (καθημερινό ή ειδικευμένο), ο οποίος αποτελεί ένα καλό μέσο για να γνωρίσει κάποιος τους τομείς και τις επιχειρήσεις που πραγματοποιούν προσλήψεις. Μπορεί επίσης να χρησιμοποιήσει τις υπηρεσίες των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης (Arbetsförmedlingar – Af).

Ο ρόλος των δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης (Arbetsförmedlingar – Af) στη σουηδική αγορά εργασίας είναι σημαντικός. Προσφέρουν πολύτιμη βοήθεια σε όσους αναζητούν εργασία, αλλά μπορούν επίσης να φανούν χρήσιμες με την παροχή συμβουλών και πληροφοριών. Οι υπηρεσίες αυτές απευθύνονται τόσο σε εκείνους που αναζητούν εργασία, όσο και στους εργοδότες. Στα γραφεία των κατά τόπους υπηρεσιών απασχόλησης μπορεί κάποιος να βρει τις εφημερίδες "Platsjournalen" και "Nytt jobb". Οι εφημερίδες αυτές περιέχουν αναλυτικό κατάλογο των κενών θέσεων, καθώς και στοιχεία

για τις διευθύνσεις. Μπορεί κανείς να εγγραφεί συνδρομητής στα έντυπα αυτά. Δεν χρειάζεται πάντως κάποιος να εγγραφεί στην υπηρεσία απασχόλησης για να λάβει πληροφορίες για προσφερόμενες θέσεις και για άλλα στοιχεία, όπως είναι π.χ οι όροι της αγοράς εργασίας.

Τα στοιχεία επικοινωνίας των Δημοσίων υπηρεσιών απασχόλησης σε κάθε επαρχία της Σουηδίας υπάρχουν στην διεύθυνση: <http://www.ams.se/RDFS.ASP?L=30556>

Επίσης ιδιαίτερα χρήσιμες για έναν ευρωπαϊό μηχανικό που αναζητεί εργασία σε χώρα της Ε.Ε μπορούν να αποδειχθούν οι υπηρεσίες του **ευρωπαϊκού δικτύου υπηρεσιών απασχόλησης (eures)** <http://europa.eu.int/eures/index.jsp> Οι ευρωπαϊκές υπηρεσίες απασχόλησης (European Employment Services-EURES) είναι ένα δίκτυο συνεργασίας για τη διευκόλυνση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εργαζομένων στο εσωτερικό του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου. Στους εταίρους του δικτύου περιλαμβάνονται οι δημόσιες υπηρεσίες απασχόλησης, οι συνδικαλιστικές και οι εργοδοτικές οργανώσεις. Για να βρει κάποιος απασχόληση σε άλλο κράτος μέλος, μπορεί να συμβουλευθεί τις δημόσιες υπηρεσίες για την απασχόληση τόσο στο κράτος μέλος προέλευσης, όσο και στο κράτος όπου επιθυμεί να εργαστεί. Όλες αυτές οι υπηρεσίες συνδέονται μέσω ενός δικτύου με την επωνυμία EURES (EUROpean Employment Services) και περιλαμβάνουν ένα τμήμα με την ίδια επωνυμία που ειδικεύεται στις διεθνείς προσλήψεις.

Σχετικοί δικτυακοί τόποι

Δημόσια υπηρεσία απασχόλησης (AMV): <http://www.ams.se>

Job-Bank - Δημόσια υπηρεσία απασχόλησης: <http://platsbanken.amv.se/region>

Ιδιωτικές εταιρίες εύρεσης και επιλογής προσωπικού:

Εταιρεία εύρεσης και επιλογής προσωπικού κυρίως για τον κατασκευαστικό τομέα:

<http://home.swipnet.se/~w-44108/>

Εταιρεία εύρεσης και επιλογής προσωπικού με ειδίκευση τους τομείς των οικονομικών, υπολογιστών και για μηχανικούς: <http://www.workingday.com/en>

Διάφορες ιστοσελίδες εταιρειών εύρεσης και επιλογής προσωπικού:

www.andersson-korn.se

www.arenapersonal.com

www.capitaurval.se

www.idg.se/cs/jobb

www.isee.se

www.jobagent.se

www.jobline.se

www.jobnet.se

www.jobpilot.se

www.jobuniverse.se

www.kontorsfixarna.se

www.manpower.se

www.jobfinder.se

www.personaljobb.nu

www.poolia.se

www.proffice.se

www.privaf.se

www.sjr.se

www.smartjobb.nu

Εφημερίδες:

Dagens Nyheter: www.dn.se
Svenska Dagbladet: www.svd.se
Sydsvenska Dagbladet: www.sds.se
Göteborgsposten: www.gp.se
Dagens Industri: www.di.se
Västerbottens Folkblad: www.folkbladet.nu

Πηγές

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV)

<http://www.ams.se/>

<http://www.sweden.se/>

Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

• **Ανεργία (ποσοστά και επίδομα ανεργίας)**

Η αγορά εργασίας στην Σουηδία εξελίσσεται θετικά τα τελευταία χρόνια και ο αριθμός των ανέργων έχει πέσει. Το ποσοστό ανεργίας φτάνει το 5.1% (Δεκέμβριος 2003). Η κρίση στον τομέα της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών διεθνώς έχει επηρεάσει και την αγορά εργασίας σ' αυτούς τους τομείς. Οι δυνατότητες απασχόλησης όμως σε τομείς όπως οι μεταφορές, οι επικοινωνίες, η βιοτεχνολογία, η βιομηχανία και οι κατασκευές είναι μεγάλες και αυτό έχει θετικό αντίκτυπο στην απασχόληση των μηχανικών.

Όσον αφορά στην επιδοματική πολιτική για την ενίσχυση των ανέργων (unemployment insurance) η Σουηδία διαφέρει αρκετά από τις υπόλοιπες χώρες της Ε.Ε. Υπάρχουν δύο μορφές επιδομάτων ανεργίας:

- Το βασικό επίδομα ανεργίας, το οποίο μπορεί να ανέλθει στο ποσό των 320SEK την ημέρα.
- Το συμπληρωματικό επίδομα ανεργίας ανάλογα με το εισόδημα, το οποίο μπορούν να το λάβουν μόνο όσοι από τους ανέργους είναι μέλη ενός ταμείου ασφάλισης ανεργίας (unemployment insurance fund, a-kassa). Η συμμετοχή σε ένα τέτοιο ταμείο δεν είναι υποχρεωτική. Αυτό το επίδομα ανεργίας μπορεί να ανέλθει σε 680SEK την ημέρα (730SEK την ημέρα για τις πρώτες 100 ημέρες της περιόδου επιδότησης).

Για να γίνει κάποιος μέλος ενός a-kassa θα πρέπει να έχει απασχοληθεί τουλάχιστον 17 ώρες την εβδομάδα για τουλάχιστον 4 εβδομάδες μέσα σε μια περίοδο 5 εβδομάδων και πρέπει ακόμα να εργάζεται την στιγμή που θα κάνει την αίτηση μέλους. Όλα αυτά τα ταμεία ανεργίας εκτός από ένα (το ALFA) έχουν άμεση σχέση με τα συνδικάτα εργαζομένων, αν και δεν είναι υποχρεωμένος κάποιος να είναι μέλος ενός συνδικάτου για να ασφαλιστεί σε κάποιο ταμείο ανεργίας.

Για να εισπράξει κάποιος το βασικό επίδομα ανεργίας πρέπει να πληροί κάποιες προϋποθέσεις που αφορούν στην περίοδο που εργάστηκε πριν μείνει άνεργος. Οι προϋποθέσεις αυτές είναι:

- Κατά τη διάρκεια μιας χρονικής περιόδου 12 μηνών - αμέσως πριν μείνει κάποιος άνεργος – θα πρέπει να έχει εργασθεί το ελάχιστο 6 μήνες.
- Θα πρέπει να έχει εργασθεί τουλάχιστον 70 ώρες τον μήνα, ή
- θα πρέπει να έχει εργασθεί τουλάχιστον 450 ώρες σε μια συνεχόμενη περίοδο 6 μηνών (με ελάχιστο όριο 45 ωρών τον κάθε έναν από αυτούς τους μήνες).

Για να εισπράξει κάποιος το συμπληρωματικό επίδομα ανεργίας θα πρέπει να πληροί τις πιο πάνω προϋποθέσεις και επιπλέον να είναι μέλος a-kassa για τουλάχιστον 12 μήνες. Η εισφορά ενός εργαζομένου που συμμετέχει σε ένα a-kassa ανέρχεται σε περίπου 80SEK τον μήνα.

Περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να βρει στην ιστοσελίδα www.ams.se και στο έντυπο «Unemployment insurance in Sweden» έκδοση του National Labour Market Board (Arbetsmarknadsstyrelsen - AMS), που βρίσκεται στην ιστοσελίδα: <http://www.ams.se/pdf/kontant-en.pdf>

Πηγή

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV): <http://www.ams.se/>
http://www.eurocadres.org/mobilnet/english/sweden/s-taxation_socsec-en.htm

• **Δικαιώματα εργαζομένων**

(ώρες εργασίας, επίσημες αργίες, άδεια, παροχές)

Οι συμβάσεις εξαρτημένης εργασίας στη Σουηδία μπορούν να είναι ορισμένου ή αορίστου χρόνου. Η προσωρινή εργασία (π.χ. σύμβαση έργου) επιτρέπεται μόνο έως την εκτέλεση συγκεκριμένου έργου ή όταν κάποιος εργάζεται αντικαθιστώντας κάποιον εργαζόμενο. Επιτρέπεται δοκιμαστική πρόσληψη με άνω όριο τους 6 μήνες και πάντα σύμφωνα με τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας. Οι εργασιακές σχέσεις στη Σουηδία καθορίζονται σε μεγάλο βαθμό από τις συλλογικές συμβάσεις εργασίας που υπογράφουν οι ενώσεις των εργαζομένων με τους συνδέσμους των εργοδοτών. Οι περισσότεροι εργαζόμενοι στη Σουηδία είναι μέλη συνδικαλιστικών ενώσεων. Προφορικές συμφωνίες μεταξύ εργαζομένου – εργοδότη είναι έγκυρες αν και σύμφωνα με τις οδηγίες της E.E. ο εργοδότης έχει την υποχρέωση να ενημερώσει γραπτώς τον εργαζόμενο μέσα σε διάστημα ενός μηνός για τους ακριβείς όρους της συμφωνίας.

Στη Σουηδία γενικά εργάζονται 40 ώρες την εβδομάδα και κάθε εργαζόμενος δικαιούται γενικά κανονική άδεια τουλάχιστον 25 εργάσιμων ημερών.

Πηγές

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV): <http://www.ams.se/>
Swedish Association of Graduate Engineers – CF: <http://www.cf.se>
<http://www.sweden.se/>

Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
<http://citizens.eu.int/>
<http://europa.eu.int/public-services/>
<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>
<http://www.euocadres.org/mobilnet/>

- **Εκπροσώπηση μηχανικών (σύλλογοι, οργανισμοί, επιμελητήρια)**

Μηχανικοί

Ο βασικός συνδικαλιστικός φορέας των μηχανικών στη Σουηδία είναι ο Σύνδεσμος Πτυχιούχων Μηχανικών (Swedish Association of Graduate Engineers - CF). Ο σύνδεσμος CF έχει τις ρίζες του στο Σύνδεσμο των Τεχνικών (Swedish Association of Technologists) ο οποίος ιδρύθηκε το 1861. Έχει σήμερα 95,000 μέλη και είναι ο μεγαλύτερος επαγγελματικός σύνδεσμος μέσα στη Σουηδική Συνομοσπονδία επαγγελματικών συλλόγων (the Swedish Confederation of Professional Associations - SACO). Η συμμετοχή των μηχανικών στον σύνδεσμο είναι εθελοντική.

Ο σύνδεσμος σήμερα έχει τις εξής βασικές αρμοδιότητες:

- Διαπραγμάτευση με τους συνδέσμους των εργοδοτών για τις των συλλογικές συμβάσεις εργασίας (μισθοί, ώρες εργασίας, ασφάλιση, εργασιακές σχέσεις, κ.α.) των μισθωτών μηχανικών.
- Στήριξη και ενδυνάμωση του ρόλου των μηχανικών στη σουηδική κοινωνία.
- Ενίσχυση της ποιότητας της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης των μηχανικών στην Σουηδία, έτσι ώστε να παρέχεται εκπαίδευση υψηλού επιπέδου.

Ο CF έχει πάνω από 1,300 κλάδους και πάνω από 4,500 εκλεγμένους εκπροσώπους σε διάφορες εταιρίες και δημόσιες αρχές. Η διαπραγμάτευση των συλλογικών συμβάσεων γίνεται σε τοπικό επίπεδο ανά εταιρεία ή σύνδεσμο εργοδοτών. Στον ιδιωτικό τομέα ο CF υπογράφει συμβάσεις με περίπου 80 συνδέσμους εργοδοτών, ενώ στο δημόσιο τομέα ή στην τοπική αυτοδιοίκηση ο CF διαπραγματεύεται μαζί με τους άλλους συνδέσμους επιστημόνων μελών του SACO.

Τα μέλη του CF έχουν δικαίωμα σε διάφορες παροχές του συνδέσμου, όπως τη συμμετοχή σε ταμείο ανεργίας, σε ασφαλιστικά προγράμματα, συνδρομές στα περιοδικά του συνδέσμου, επαγγελματική κατάρτιση, εκπαιδευτικές υποτροφίες κ.α.

Ο CF έχει χωριστά υπηρεσίες για τους μηχανικούς μέλη του που είναι ελεύθεροι επαγγελματίες ή είναι διευθυντές εταιριών.

Ο CF είναι μέλος της FEANI (European Federation of National Engineering Associations) και άλλων διεθνών οργανισμών και εκπροσωπεί επίσης τους μηχανικούς της Σουηδίας.

Πηγή

Swedish Association of Graduate Engineers – CF: <http://www.cf.se>

Αρχιτέκτονες

Στη Σουηδία η άσκηση του επαγγέλματος του αρχιτέκτονα είναι ελεύθερη, το ίδιο και η χρήση του τίτλου του αρχιτέκτονα. Υπάρχουν όμως επαγγελματικές ενώσεις αρχιτεκτόνων, οι οποίες έχουν θεσπίσει αυστηρούς κανόνες για την εγγραφή των μελών τους. Ένας τέτοιος σύνδεσμος είναι η Εθνική Ένωση Σουηδών Αρχιτεκτόνων (National Association of Swedish Architects - Svenska Arkitekters Riksförbund - SAR). Για να δεχθεί ο SAR κάποιον αρχιτέκτονα ως μέλος του ελέγχει με αυστηρά κριτήρια την εκπαίδευση και την επαγγελματική του κατάρτιση· γι αυτό ο τίτλος "architect SAR" έχει ευρεία αναγνώριση στην αγορά εργασίας. Ο SAR επιβάλλει στα μέλη του την εφαρμογή ενός αυστηρού επαγγελματικού κώδικα δεοντολογίας. Η συμμετοχή κάποιου αρχιτέκτονα στον SAR είναι εθελοντική και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί απαίτηση για την ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος. Για περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να απευθυνθεί στον SAR:

Svenska Arkitekters Riksförbund

Norrlandsgatan, 18

S-11143

Stockholm

Tel: +46 8 679 27 60

Fax: + 46 8 611 49 30

Ένας άλλος αναγνωρισμένος επαγγελματικός σύνδεσμος αρχιτεκτόνων είναι ο Σύνδεσμος Αρχιτεκτόνων της Σουηδίας (Swedish Association of Architects - Sveriges Arkitekter). Ο σύνδεσμος δέχεται ως μέλη του Αρχιτέκτονες, Αρχιτέκτονες εσωτερικών χώρων, αρχιτέκτονες τοπίου κ.α. Περισσότερες πληροφορίες στην ιστοσελίδα του συνδέσμου: <http://www.arkitekt.se>

Πηγές

<http://www.sweden.se/>

Swedish Association of Architects -Sveriges Arkitekter-: <http://www.arkitekt.se>

• **Δικαιώματα εργαζομένων**

Πληροφορίες σχετικά με ζητήματα εργασιακών σχέσεων όπως ώρες εργασίας, επίσημες αργίες, άδεια, δικαιώματα εργαζομένου κ.α. μπορούν να αναζητηθούν μέσω του Υπουργείου Εργασίας και Βιομηχανίας (Department of Trade and Industry - www.dti.gov.uk/er/regs.htm). Επιπλέον κάποιος θα μπορούσε να συμβουλευθεί την Ομοσπονδία Εργατικών Σωματείων (Trade Union Confederation (TUC) - www.tuc.org.uk.)

1.4. Προϋποθέσεις για την άσκηση του επαγγέλματος

1.4.1. Μηχανικός

Στη Σουηδία το επάγγελμα του μηχανικού δεν είναι νομικά κατοχυρωμένο και δεν ανήκει στα νομοθετικά ρυθμιζόμενα επαγγέλματα με την έννοια της οδηγίας 89/48/Ε.Ε. Δηλαδή στη Σουηδία δεν υπάρχει άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος μηχανικού και ο καθένας μπορεί ασκήσει το επάγγελμα ελεύθερα και να χρησιμοποιήσει τον τίτλο του μηχανικού χωρίς κάποια νομική συνέπεια.

Επομένως ένας μηχανικός που ασκεί το επάγγελμα σε χώρα μέλος της Ε.Ε. και θέλει να το ασκήσει και στην Σουηδία είτε ως μισθωτός είτε ως ελεύθερος επαγγελματίας δεν θα χρειαστεί να ακολουθήσει τις διαδικασίες απόκτησης επαγγελματικής ισοτιμίας όπως απαιτείται σε πολλές χώρες της Ε.Ε.

Παρόλα αυτά είναι χρήσιμο για κάποιον μηχανικό χώρας μέλους της Ε.Ε. που αναζητεί εργασία στη Σουηδία να προχωρήσει σε αναγνώριση του τίτλου σπουδών που απέκτησε στη χώρα προέλευσης. Η δημόσια αρχή που είναι υπεύθυνη για την τριτοβάθμια εκπαίδευση στη Σουηδία είναι η Εθνική Υπηρεσία Ανώτερης Εκπαίδευσης (National Agency for Higher Education – Högskoleverket). Αυτή είναι η αρχή που ελέγχει και τους τίτλους σπουδών που αποκτήθηκαν εκτός Σουηδίας και καθορίζει την αντιστοιχία τους με τους τίτλους που απονέμουν τα Σουηδικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Επιπλέον, η Εθνική Υπηρεσία Ανώτερης Εκπαίδευσης λειτουργεί στα πλαίσια των δικτύων NARIC (National Academic Recognition Information Centre) και ENIC (European Network of Information Centres), δύο διεθνών δικτύων συνεργασίας.

Πηγές

National Agency for Higher Education: <http://www.hsv.se>

Swedish Association of Graduate Engineers – CF: <http://www.cf.se>

<http://www.sweden.se/>

Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

1.4.2. Αρχιτέκτονες

Στη Σουηδία το επάγγελμα του αρχιτέκτονα δεν είναι νομικά κατοχυρωμένο και δεν ανήκει στα νομοθετικά ρυθμιζόμενα επαγγέλματα με την έννοια της οδηγίας 89/48/Ε.Ε ή της Ειδικής οδηγίας 85/384/Ε.Ε. του 1985 για την «αμοιβαία αναγνώριση των πτυχίων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων στον τομέα της αρχιτεκτονικής...».

Δηλαδή στη Σουηδία δεν υπάρχει άδεια εξασκήσεως επαγγέλματος αρχιτέκτονα και ο καθένας μπορεί ασκήσει το επάγγελμα ελεύθερα και να χρησιμοποιήσει τον τίτλο του Αρχιτέκτονα χωρίς κάποια νομική συνέπεια. Επομένως ένας αρχιτέκτονας που ασκεί το

επάγγελμα σε χώρα μέλος της Ε.Ε. και θέλει να το ασκήσει και στη Σουηδία είτε ως μισθωτός είτε ως ελεύθερος επαγγελματίας δεν θα χρειαστεί να ακολουθήσει τις διαδικασίες απόκτησης επαγγελματικής ισοτιμίας όπως απαιτείται σε πολλές χώρες της Ε.Ε. Παρόλα αυτά είναι χρήσιμο για κάποιον αρχιτέκτονα χώρας μέλους της Ε.Ε. που αναζητεί εργασία στην Σουηδία να προχωρήσει σε αναγνώριση του τίτλου σπουδών που απέκτησε στην χώρα προέλευσης και να γίνει μέλος ενός επαγγελματικού συνδέσμου αρχιτεκτόνων.

Ένας τέτοιος σύνδεσμος είναι η Εθνική Ένωση Σουηδών Αρχιτεκτόνων (National Association of Swedish Architects - Svenska Arkitekters Riksförbund - SAR). Για να δεχθεί ο SAR κάποιον αρχιτέκτονα ως μέλος του ελέγχει με αυστηρά κριτήρια την εκπαίδευση και την επαγγελματική του κατάρτιση και για αυτό ο τίτλος "architect SAR" έχει ευρεία αναγνώριση στην αγορά εργασίας. Ο SAR επιβάλλει στα μέλη του την εφαρμογή ενός αυστηρού επαγγελματικού κώδικα δεοντολογίας. Η συμμετοχή κάποιου αρχιτέκτονα στον SAR είναι εθελοντική και σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί απαίτηση για την ελεύθερη άσκηση του επαγγέλματος.

Για περισσότερες πληροφορίες μπορεί κάποιος να απευθυνθεί στον SAR:

Svenska Arkitekters Riksförbund
Norrländsgatan, 18
S-11143
Stockholm
Tel: +46 8 679 27 60, Fax: + 46 8 611 49 30

Όσον αφορά στην αναγνώριση του τίτλου σπουδών ενός αρχιτέκτονα που έχει σπουδάσει εκτός Σουηδίας, η δημόσια αρχή που είναι υπεύθυνη για έλεγχο των τίτλων σπουδών που αποκτήθηκαν εκτός Σουηδίας και που καθορίζει την αντιστοιχία τους με τους τίτλους που απονέμουν τα Σουηδικά ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι η Εθνική Υπηρεσία Ανώτερης Εκπαίδευσης (National Agency for Higher Education – Högskoleverket).

Για περισσότερες πληροφορίες για την αναγνώριση σπουδών αρχιτεκτονικής στην Σουηδία μπορεί κάποιος να επικοινωνήσει:

Arkitekt Högskoleverket
National Agency
for Higher Education
Box 7851
SE-103 99 Stockholm
Tel: +46 8 56 30 85 00, Fax: +46 8 56 30 86 50

Πηγές

National Agency for Higher Education: <http://www.hsv.se>
Swedish Association of Architects -Sveriges Arkitekter-: <http://www.arkitekt.se>
<http://www.sweden.se/>
Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης
<http://citizens.eu.int/>
<http://europa.eu.int/public-services/>
<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>
<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

1.5. Ασφάλιση μηχανικών

Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης στη Σουηδία χρηματοδοτείται γενικά από τους φόρους και από τις εισφορές των εργοδοτών, και μόνο κατά ένα μικρό μέρος από τις εισφορές των εργαζόμενων.

Οι ασφαλιστικές εισφορές που πληρώνει ο εργοδότης ανέρχονται σε 32,82% επί του μισθού ή των αμοιβών του εργαζόμενου. Οι ανεξάρτητοι εργαζόμενοι πληρώνουν οι ίδιοι τις εισφορές τους που ανέρχονται σε περίπου 30% επί του εισοδήματος.

Η ιατρική περίθαλψη χρηματοδοτείται από τους φόρους, ενώ για την ασφάλιση ασθενείας και τη σύνταξη καταβάλλεται και από τους εργαζομένους μια μικρή εισφορά, την οποία παρακρατούν οι εργοδότες από τον μισθό και την αποδίδουν στις φορολογικές αρχές.

Το σύστημα κοινωνικής ασφάλισης ελέγχεται από το κράτος μέσω του Κρατικού γραφείου κοινωνικής ασφάλισης (National social insurance office – Forsakringskassan)

Το δημόσιο σύστημα κοινωνικής ασφάλισης παρέχει:

- Ασφάλιση Υγείας (Health Insurance)
- Ενίσχυση των οικογενειών με παιδιά (Support for families with children)
- Ενίσχυση των ανίκανων προς εργασία (Support for the disabled)
- Σύνταξη (Pensions)
- Ασφάλεια επαγγελματικού ατυχήματος (Occupational injury insurance)
- Ενίσχυση δραστηριότητας (Activity support)
- Ενίσχυση κατοικίας (Housing allowance)

Οι προϋποθέσεις που απαιτούνται για να τις παραπάνω καλύψεις είναι διαφορετικές σε κάθε περίπτωση. Μπορούν όμως να χωρισθούν σε δύο γενικές κατηγορίες: προϋποθέσεις που αφορούν στο χρόνο που κάποιος είναι μόνιμος κάτοικος στη Σουηδία και προϋποθέσεις που αφορούν στο χρόνο που κάποιος εργάζεται στη Σουηδία.

Η ασφάλιση Υγείας περιλαμβάνει επιδότηση αναρρωτικής άδειας για μισθωτούς και ελεύθερους επαγγελματίες, υγειονομική περίθαλψη μέσω του Εθνικού Συστήματος Υγείας κ.λ.π. Γενικά το κράτος καλύπτει στις περισσότερες περιπτώσεις μέρος του κόστους της υγειονομικής περίθαλψης.

Η ενίσχυση των οικογενειών με παιδιά περιλαμβάνει την επιδότηση αδειάς για την φροντίδα των παιδιών, επίδομα παιδιών κ.λ.π.

Γενικά ένα εργαζόμενος στην Σουηδία μπορεί να πάρει σύνταξη όταν συμπληρώσει τα 61 του χρόνια, όμως όσο περισσότερα χρόνια συνεχίσει να εργάζεται μετά τα 61 τόσο μεγαλύτερη σύνταξη θα πάρει. Η κρατική σύνταξη που δικαιούται ένας εργαζόμενος συνίσταται γενικά από:

A) τη σύνταξη που εξαρτάται από το εισόδημα (income pension) (περίπου το 75-90% της δημόσιας σύνταξης)

B) την επιπλέον σύνταξη που προέρχεται από επενδύσεις (premium pension) που είναι επιλογή του ασφαλισμένου και

Γ) τη βασική εγγυημένη σύνταξη (guarantee pension). Την δικαιούται ακόμα και κάποιος με χαμηλά ή καθόλου εισοδήματα με την συμπλήρωση των 65 χρόνων.

Οι εισφορές για την κρατική σύνταξη κρατούνται από το μισθό μαζί με τους φόρους και τις εισφορές κοινωνικής ασφάλισης και ανέρχονται περίπου στο 7% του μισθού. Επιπλέον εισφορές για τη σύνταξη του εργαζόμενου πληρώνει και ο εργοδότης.

Ένας εργαζόμενος μπορεί επιπλέον να επιλέξει να ενταχθεί σε κάποιο σχήμα ιδιωτικής «επαγγελματικής» ή «εταιρικής» σύνταξης (Occupational Pension). Οι περισσότερες εταιρίες στη Σουηδία παρέχουν τέτοια ασφαλιστικά προγράμματα στους εργαζομένους τους, οι οποίοι για να ενταχθούν σε αυτά πληρώνουν, τις περισσότερες φορές, επιπλέον ασφαλιστικές εισφορές.

Πρέπει να σημειωθεί ότι η Σουηδία έχει υπογράψει ειδικές συνθήκες με διάφορες χώρες, ώστε να αποφευχθούν οι καταβολές διπλών ασφαλιστικών εισφορών. Από το 1995 ισχύουν οι γενικές ασφαλιστικές ρυθμίσεις της Ε.Ε. σε όλες τις χώρες μέλη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την κοινωνική ασφάλιση, αλλά και σχετικά με το Εθνικό Σύστημα Υγείας της Σουηδίας μπορεί κάποιος να αναζητήσει σε διάφορες γλώσσες στην ιστοσελίδα του Κρατικού Γραφείου Κοινωνικής Ασφάλισης (Forsakringskassan) www.fk.se ή <http://www.forsakringskassan.se>, απ' όπου μπορεί να βρει το σχετικό ενημερωτικό φυλλάδιο «Social Insurance The National Social Insurance Office» σε διάφορες γλώσσες.

Επιπλέον πληροφορίες το συνταξιοδοτικό σύστημα της Σουηδίας και ειδικά για την premium pension μπορεί κάποιος να αναζητήσει στην ιστοσελίδα της Premium Pension Authority (PPM): www.ppm.nu

Πηγές

National social insurance office: www.fk.se

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV): <http://www.ams.se/>

Premium Pension Authority (PPM): www.ppm.nu

Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.euocadres.org/mobilnet/>

1.6. Φορολόγηση μηχανικών

Στη Σουηδία υποχρέωση να καταβάλουν φόρο εισοδήματος έχουν όλοι οι κάτοικοι ακόμα και για εισοδήματα που προέρχονται από το εξωτερικό. Πάντως οι περιπτώσεις διπλής φορολόγησης για το ίδιο εισόδημα σε διαφορετικές χώρες αποφεύγεται βάση διακρατικών συμφωνιών (Double Taxation Agreements) που έχει υπογράψει η Σουηδία με διάφορες χώρες και με όλες τις χώρες της Ε.Ε.

Συντελεστής Φορολόγησης	Κλίμακα Εισοδήματος
32%	0 – SEK 301,000
52% (municipal tax 32% + national tax 20%)	301,000 – 447,200
57% (municipal tax 32% + national tax 25%)	Πάνω από 447,200

Πίνακας I:

Ο συντελεστής φορολόγησης ανάλογα με την κλίμακα εισοδήματος στη Σουηδία για το 2003.

Εκτός του φόρου εισοδήματος που καταβάλλεται σε εθνικό επίπεδο (national tax) προστίθεται επιπλέον και δημοτικός φόρος (municipal tax) που καταβάλλεται σε επίπεδο δήμου. Ο δημοτικός φόρος κυμαίνεται μεταξύ 27% και 34%.

Οι συντελεστές φορολόγησης εισοδήματος για το 2003 δίνονται στον πίνακα I. (Υπολογίζεται μέσος δημοτικός φόρος 32%). Οι συντελεστές και η κλίμακα φορολόγησης αναπροσαρμόζεται κάθε χρόνο.

Τα κέρδη κεφαλαίου (capital gains) φορολογούνται με συντελεστή 30%.

Ο φόρος μεγάλης περιουσίας (Wealth tax) υπολογίζεται με συντελεστή 1,5% για περιουσία πάνω από SEK 1,500,000.

Ο φόρος δωρεών υπολογίζεται με συντελεστή 10% για τις πρώτες SEK 300,000 και για τα ποσά έως SEK 600,000 αυξάνεται σε 30%.

Οι επιχειρήσεις στην Σουηδία υπόκεινται σε φόρο επιχειρήσεων (corporate tax), ο οποίος υπολογίζεται με συντελεστή 28% πάνω στα εισοδήματα που αποκτούν από δραστηριότητες εντός και εκτός της Σουηδίας.

Οι μη μόνιμοι κάτοικοι (Non – residents) που εργάζονται στη Σουηδία φορολογούνται μόνο στα εισοδήματα που προέρχονται από πηγές εντός της Σουηδίας.

Γενικά τα εισοδήματα που αποκτούνται από την εργασία στη Σουηδία ενός μη κατοίκου υπόκεινται σε παρακράτηση φόρου 25%. Σε αυτά τα εισοδήματα δεν υπολογίζεται δημοτικός φόρος, αλλά δεν λαμβάνεται υπόψη και καμία έκπτωση σε αυτά. Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την φορολογική αντιμετώπιση των μη κατοίκων όσον αφορά τις επιχειρήσεις, τα κεφάλαια ή την περιουσία μπορεί κάποιος να βρει στο ειδικό φυλλάδιο (RSV 376b Working in Sweden) της Σουηδικής εφορίας (Swedish Tax Agency – skatteverket).

Στη Σουηδία ο φόρος προστιθέμενης αξίας (Value Added Tax - VAT) εφαρμόζεται στις πωλήσεις αγαθών και στην παροχή υπηρεσιών εντός της Σουηδίας. Ο συντελεστής VAT είναι γενικά 25%. Κάποια αγαθά και υπηρεσίες (ασφαλιστικές, υγείας, εκπαίδευση κ.α) εξαιρούνται του VAT ή φορολογούνται με χαμηλότερο συντελεστή (12% ή 6%)

Περισσότερες πληροφορίες για το Φορολογικό σύστημα μπορεί κάποιος να βρει στην ιστοσελίδα της Σουηδικής εφορίας (www.rsv.se ή <http://skatteverket.se/>) και στα φυλλάδια της υπηρεσίας (www.rsv.se/broschyre) σε διάφορες γλώσσες.

Πηγές

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):

<http://www.ams.se/>

Swedish Tax Agency – skatteverket: www.rsv.se, <http://skatteverket.se/>

Legal Advisers to trade and industry, http://www.vinge.se/pdf/Taxation_in_Sweden_2003pdf.pdf
Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης
<http://citizens.eu.int/>
<http://europa.eu.int/public-services/>
<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>
<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

1.7. Παραμεθόριοι εργαζόμενοι (μηχανικοί)

Η φορολογική μεταχείριση των παραμεθόριων εργαζομένων είναι μάλλον πολύπλοκη. Για το λόγο αυτό είναι προτιμότερο κάποιος να απευθυνθεί για συμβουλές στην τοπική φορολογική υπηρεσία (<http://skatteverket.se/>) ή σε κάποιο ειδικό για φορολογικά θέματα.

Σε γενικές γραμμές η φορολογική κατάσταση των διασυνοριακών εργαζομένων στη Σουηδία έχει ως εξής: Εάν κάποιος δεν διαμένει στη Σουηδία, αλλά εργάζεται στη χώρα αυτή, η Σουηδία έχει το δικαίωμα να φορολογεί το εισόδημα από την εργασία του (μολονότι αυτό εξαρτάται από τον χρόνο παραμονής στην Σουηδία κατά τη διάρκεια του φορολογικού έτους). Ο φόρος επί του εισοδήματος παρακρατείται στην πηγή από τον εργοδότη με ένα σταθερό συντελεστή. Εάν κάποιος είναι αυτοαπασχολούμενος στη Σουηδία, αλλά δεν ζει εκεί, τότε η χώρα αυτή μπορεί να δικαιούται να φορολογεί το εισόδημα από την εν λόγω απασχόλησή του (καθώς και άλλα εισοδήματα από πηγές στη Σουηδία). Τα εισοδήματά του φορολογούνται μετά από αποτίμηση.

Για περαιτέρω πληροφορίες μπορεί κάποιος να συμβουλευθεί τις πιο κάτω ιστοσελίδες:

Γενικές πληροφορίες για τους παραμεθόριους εργαζόμενους:

<http://www.ams.se>

Πληροφορίες για την κοινωνική ασφάλιση:

www.fk.se/

Πληροφορίες για τη φορολόγηση

<http://skatteverket.se/>

Πηγές

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV)

<http://www.ams.se/>

Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης:

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/uk/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

1.8. Σχόλια-Παρατηρήσεις

Η Σουηδία εδώ και πολλά χρόνια είναι μεταξύ των χωρών που βρίσκονται στην κορυφή, όσον αφορά στην έρευνα και στην ανάπτυξη τεχνολογίας στην Ε.Ε. Επίσης παραμένει μια ανεπτυγμένη βιομηχανική χώρα με εύρωστο κατασκευαστικό τομέα και ανεπτυγμένο τον τομέα της πληροφορικής (IT), παρόλη την κρίση που αντιμετώπισε διεθνώς τα τελευταία χρόνια ο κλάδος. Επομένως υπάρχει στην Σουηδική αγορά εργασίας ανάγκη εξειδικευμένων επιστημόνων και μηχανικών. Αυτό το γεγονός σε συνδυασμό με την μεγάλη εμπειρία της σουηδικής κοινωνίας, τόσο σε επίπεδο δημόσιας διοίκησης, όσο και στο επίπεδο των απλών ανθρώπων, στην υποδοχή και στην ομαλή ενσωμάτωση μεταναστών καθιστά τη Σουηδία ελκυστικό προορισμό για έναν ευρωπαϊό μηχανικό που θέλει να εργασθεί εκτός της χώρας προέλευσης του.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ – ΠΗΓΕΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Γενικές πληροφορίες για την χώρα

Σουηδικό Ινστιτούτο (Svenska Institutet): www.si.se, www.sweden.se

Πληροφορίες σχετικά με Σουηδικές εταιρίες και δημόσιες αρχές: www.wvlink.se

Σουηδική δημόσια στατιστική υπηρεσία: www.scb.se/eng/

Χάρτες της Σουηδίας: www.sna.se/gazetteer.html

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):

<http://www.ams.se/>

Κόστος ζωής

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/el/se/01073.htm>

http://www.sweden.se/templates/SISCommonPage_4967.asp

http://www.kth.se/eng/education/useful_information/sweden/

http://www.sweden.se/templates/SISArticle_5022.asp

Εξεύρεση στέγης

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV)

<http://www.ams.se/>

<http://www.sweden.se/>

Εκμάθηση γλώσσας

The Swedish National Agency for Education:

<http://www.skolverket.se/english/system/adult.shtml>

Swedish Migration Board: <http://www.migrationsverket.se/english.html>

Estia Web Site:

Information about educational systems, professions, labour market:

<http://www.estia.educ.goteborg.se/sv-estia/edu/adu.html>

<http://www.estia.educ.goteborg.se/sv-estia/edu/national.html>

Εκπαίδευση για τα παιδιά

Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης:

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):

<http://www.ams.se/>, <http://www.sweden.se/>

The website of the Swedish Ministry of Education:

<http://utbildning.regeringen.se/inenglish/index.htm>

The National Agency for Higher Education:

http://www.eng.hsv.se/en/iwt/startpage/startpage_en.jsp?home=location

Τρόποι εξεύρεσης εργασίας (links)

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):

<http://www.ams.se/>, <http://www.sweden.se/>

Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης:

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Ανεργία

Unemployment insurance in Sweden έκδοση του National Labour Market Board (Arbetsmarknadsstyrelsen - AMS): <http://www.ams.se/pdf/kontant-en.pdf>

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):
<http://www.ams.se/>
http://www.eurocadres.org/mobilnet/english/sweden/s-taxation_socsec-en.htm

Δικαιώματα εργαζομένων

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):
<http://www.ams.se/>
Swedish Association of Graduate Engineers – CF: <http://www.cf.se>
<http://www.sweden.se/>
Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης
<http://citizens.eu.int/>
<http://europa.eu.int/public-services/>
<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>
<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Εκπροσώπηση μηχανικών

Μηχανικοί

Swedish Association of Graduate Engineers – CF: <http://www.cf.se>

Αρχιτέκτονες

<http://www.sweden.se/>
Swedish Association of Architects: <http://www.arkitekt.se>

Δικαιώματα εργαζομένων

Υπουργείου Εργασίας και Βιομηχανίας (Department of Trade and Industry):
www.dti.gov.uk/er/regs.htm
Trade Union Confederation (TUC): www.tuc.org.uk

Προϋποθέσεις για την άσκηση του Επαγγέλματος

Μηχανικοί

National Agency for Higher Education: <http://www.hsv.se>
Swedish Association of Graduate Engineers – CF: <http://www.cf.se>
<http://www.sweden.se/>
Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης:
<http://citizens.eu.int/>
<http://europa.eu.int/public-services/>
<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>
<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Αρχιτέκτονες

National Agency for Higher Education: <http://www.hsv.se>
Swedish Association of Architects: <http://www.arkitekt.se>
<http://www.sweden.se/>
Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης
<http://citizens.eu.int/>
<http://europa.eu.int/public-services/>
<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>
<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Ασφάλιση μηχανικών

National social insurance office: www.fk.se
Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV):
<http://www.ams.se/>

Premium Pension Authority (PPM): www.ppm.nu

Ιστοσελίδες της ευρωπαϊκής ένωσης

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>

Φορολόγηση μηχανικών

Internet services of the Swedish National Labour Market Administration (AMV)

<http://www.ams.se/>

Swedish Tax Agency: www.rsv.se, <http://skatteverket.se/>

Legal Advisers to trade and industry: http://www.vinge.se/pdf/Taxation_in_Sweden_2003pdf

Ιστοσελίδες της Ευρωπαϊκής Ένωσης

<http://citizens.eu.int/>

<http://europa.eu.int/public-services/>

<http://europa.eu.int/scadplus/citizens/en/se/>

<http://www.eurocadres.org/mobilnet/>